

bond der genade, en van geslacht tot geboonden, en nog be- kind. Hij zegent de de belofte toe en uw

ins in de dagen van

en beloften (dezelfde itemmen); loach zijn, strikt ge- men, daarom moet gij maar „de uitzonde- bekend praedvies te

g als dit Praedvies:

K. S.

-Ministers?

„Herrijzend Neder- ver „staatslieden of e streven, aan vak- rikt dan op:

vak, of juist: een en waarbij nationale nent belang, dat het niet dat het wordt e vaktechnische aan- slieden hun deskun- ter beschikking. Het g, van politiek ver- egerd door zaken- de echte staatslieden

een symptoom van wij ze ook niet, even- e uitzondering, de

ge op allerlei terrein thans tot het staat-

Heden is de leuze: de onzinleuze, want lan wel eens aan de omen, waren er niet e betekenden. Maar a symptoom van de a van het niveler- erke mate tot uiting

aad, het oude hoog- „Nul n'aura d'es- wie denkt als wij is van dit blad tegen grondslog, zijn toe- che Volksbeweging bestrijdt.

verkiezingen doen stelt op een politiek ke beginselen.

te Kerk van Gro- van die kerken a vraag aan Da P. (verband).

Junij van de „Gro- ikkel over „Rechten

van harte vereeni- n uw artikel zou ik abellen met het be- u daarop ook een

inderen van geloof- die doop een zegel ordt verzegeld, dat goederen van het harte mee eens.

ie waarlijk recht krijgt de goederen

n waarlijk rechten nbaar rechten ont-

ten ontvangt, krijgt t. Wat hebben de d ontvangen? Wat

hij hun Doop betee- arlijk rechten ont- onwaarachtigheid? ft, maar Hij geeft lrele rechtengeven tweeërlei Doop? en lji God en tot on-

ze: wat is uw ant- n: „dominee, heeft geven, waarop wij

ik meen van niet- lijk recht van den deren ook.

belofte der zalig- toekent, die hun rugvoeren, omdat t aangeboden; en enamen en opvol- verbond worden breken, zonen der

men en zonen der en der Schrift.

komen, dan hopen e (zie Reformatie- tverkoenen. Het-

BRIEVEN aan een jongeren tijdgenoot

No. 14.

Over christen-socialisme.

Amice.

In de bevrijdingsdagen liep de jeugd voor mijn venster te blaten van den langen weg naar Tippe- rary en — van de „socialen“, die wég moesten:

Weg met de socialen
Leve de Willemien,
Oranje boven!

En wat daar verder volgt.

Het laatste liedje stamde uit den tijd, dat „social- en Oranjeklanten vuur en vlam spuwden tegen elkaar. Het melodietje schijnt den zang gered te hebben tot op den huidigen dag.

Tegen den tijd evenwel, dat de jongens en meisjes van daareven thuis kwamen van de Oranje- jool, was bij vader een krantje bezorgd. Het krant- je kweelde anders dan de jongelui:

Leve de Socialen,
Leve ook Wilhelmiën,
Oranje boven!

Socialisme, Socialisme, — iets anders slaat de klok niet. We kregen eerst het *personalistisch* socialisme, waarover ik al met je keuvelde. Nu komt daarnaast het *gekerstend* socialisme. Je hebt zeker ook al gelezen, dat in Duitschland een C.D.U. (Christen Democratische Unie) den kop opstak en dat de Russen het nieuwe plantje niet hebben vertrappt onder kozakkenlaarzen. Als het waar is, dan is het verhaal het onthouden waard. Maar nu krijgen wij ook in „Vrij Nederland“ over dit *gekerstend* socialisme van C.D.U.-structuur iets te lezen.

Het nummer van 23 Juni 1945, zelf weer verwijzende naar „Parool“, wijst op de haast, waar- mee het blad „De Strijder“ twee weken na onze bevrijding den strijd aanbodt voor 't herstel van de voor-oorlogsche C.D.U. En thans kreeg het blad kennis van de oprichting van een Verband van Christen-Socialisten. Doel? Het staat er zoo: „on- der menschen, die Christus als hun Heer belijden, te werken in de richting van het democratisch-so- cialisme“. Het is dus min of meer zoo iets als evangelisatie — maar dan in omgekeerde richting.

En nu moet ik in eens denken aan dien besten vromen ouderling. Hij had een ongelooflijk mooien staat van dienst, en was een kind van God. Acade- misch was hij niet gevormd. Daarentegen was hij in de kerksfeer zóó thuis, dat hij de kerktaal als vanzelf overnam, ook zonder precies haar eigen- aardigheden te begrijpen, of de draagwijdte van haar termen te overzien. De dominees nu hadden het nog al eens over de *evangelisatie-objecten*: je weet, dominees spreken graag latijn, als ze offici- eel doen. Evangelisatie-objecten waren de men- schen, die „be-evangeliseerd“ werden (heelemaal juist of mooi is het zóó niet uitgedrukt). Welnu, als onze goeie broeder vertelde van zijn vele huis- bezoeken bij zijn afgedwaalden — voor welk werk ik groot respect had — of van zijn toespraakjes in een of ander duister Pniël- of Rehoboth-zaaltje, dan diende hij z'n menschen altijd aan als „de ob- jecten“. „De objecten waren erg opgewekt: de ob- jecten hebben dapper meegezongen“.

Nu, ik denk, dat die „menschen, die Christus als hun Heer belijden“ en die zich zullen laten be- werken door de christen-socialistische propaganda voor en door deze marxistische evangelisatie ook „de objecten“ zullen zijn. De lijdende voorwerpen. Op de lagere school tenminste leerden wij, dat „ob- ject“ beteekende: *lijdend voorwerp*. Voor ditmaal houd ik me daaraan. Ik vrees, dat de, door 't „ge- kerstend socialisme“ te bewerken individuen, of- schoon eerst te boek staand als belijders van Chris- tus, *objecten* zullen zijn van het christen-socialis- me. *Lijdende* voorwerpen. Het Christendom eruit, het socialisme erin.

Toen wij jongens van rijper leeftijd waren, had- den we den mond vol van twee dames. Van *Johan- na Breevoort*, die we een mirakel vonden, omdat ze vrouw was en schrijfster van wat ons als christe- lijke romankunst werd aanprezen in onze destijds nog al vlot prijzende kerkbodes. En van *Enka*. Die was eveneens vrouw en *religieus-socialiste*, *chris- ten-socialiste*.

Religieus-socialiste.

Enka kwam er bij de kerkbodes minder genadig af dan Johanna. De kerkbodes voorspelden, dat het socialisme van Enka haar christendom zou ver- teren. Waarschijnlijk was het al verteed, *voor- dat* ze aan het socialisme zich overgaf. En heel onze jeugdpers spelde ons den gulden regel, dat christendom en socialisme niet te vereenigen waren. Wég met de socialen — leve de Willemien, Oran- je boven.

Afgedacht nu van die toenmalige kerkbodes: de geschiedenis van het „religieuze“, het „christe- lijke socialisme“ is ook wel afschrikkend op dit punt. Ook wat de mannen betreft in de combinatie. Ik herinner me de bekende leuze: een democratisch Godsbegrip; een evolutionistisch Godsbegrip; een pantheïstisch Godsbegrip. Het is nogal bizar; een democratisch Godsbegrip...

Het staat te vreezen, amice, dat de herleeft C.D.U. een nieuw obstakel wordt in de via doloro- sa van de zoogenaamde „tuchttoefening“ der syno- docratische geleide, en in dezen dus niet meer „Ge- reformeerde Kerken in Nederland“. Deze hebben destijds — 't was in 1936 — haar bekende beslu- ten genomen met betrekking tot hen, die leden waren van de N.S.B. en van de C.D.U.

Die N.S.B.-besluiten werden vrij hevig gesabo- teerd.

Door kerkeraden, ja, ja, maar ook door synode- leden. En door meer dan één kerkelijke vergade- ring. In 1942, toen men den van pen en vrijheid beroofden eigen hoogleeraar Schilder te lijf wilde, en de kans „gebruikte“, zich zoogenaamd wegens de urgentie van een in brand staande Kerk(!!) te ontdoen van diens *argumenten*, waartegen trou- wens de heeren nog nooit — we zeggen niet: had- den opgekund, doch: — getoond hadden op te kunnen, toen was het al een schorsingsgrond, dat hij kerkeraden in overweging gaf, *overeenkomstig artikel 31 der K.O.*, bepaalde besluiten niet te rati- ficieren, wíl deze strijdig waren bevonden met Schrift en Kerkorde. Ja, zeker, toen gold het een paar „leer“formuleetjes, waarmee de heeren nooit in de *politieke* moeite zouden kunnen komen. Maar toen de oorlog moeiten meebracht terzake van an- dere, met name de bekende anti-N.S.B.-besluiten, ja, toen liep alles wat anders. De hoogleerde Hepp schreef publiek — hij was professor in de ethiek — dat hij aan die N.S.B. (en C.D.U.)-be- sluiten in geen enkel opzicht gebonden was. Pu- blik, ja, wel. Maar tegen dezen professor gebeur- de niets: hij was aan de Vrije, en vooral: hij had achter zich den steun van den Herautredacteur, Dr H. H. Kuiper, die zijn orgaan „gebruikte“ voor apologie van duitsche schandaal en gruwelpraktijk, en zelfs voor duitsche advertentie-immoraliteit. An- dere synodeleden vertelden publiek, dat er kerke- raden waren, die rondweg weigerden, die besluiten inzake de N.S.B. uit te voeren. De heeren toorn- den niet tegen die kerkeraden, en zeiden geen hon- derdste part tegen hen van wat ze later tegen prof. Schilder zouden uitgeven aan gewichtige beden- kingen, via de voor altijd zich blameerende pen van de heeren Nauta, Dijk en anderen. Integendeel, ze beriepen zich op die kerkeraden, als waren ze goe- de wegwijzers. De hoogleeraar Hepp zelf zei, dat Voetius het ook al wist, dat het soms godvruchtig was, bepaalde besluiten niet uit te voeren, en dat je er geen seconde aan denken mocht, alsdan te verklaren, dat het kerkverband nu meteen gebro- ken was. Enfin, je begrijpt de bedoeling wel: de een mocht alles, de ander niets. Het was immers in de leiding zelf mis, ook wat betreft de N.S.B.- geschiedenis? Vandaar het schandelijke meten met twee maten, dat vandaag ten hemel roept. Er zijn thans kerkeraden en predikanten, die tienmaal „er- ger“ dingen doen, dan de hoogleeraren Greijdanus en Schilder gezegd worden gedaan te hebben, maar met wie niets gebeurt... de tyrannie en het on- recht en de hiërarchie worden door de feiten altijd bespot, ook al bekeeren ze zich niet.

Maar wat denk je: zou een kerkgemeenschap, die toen het nippen ging, de besluiten contra de N.S.B. liet saboteeren, nu ineens weer zich herin- neren, dat er óók besluiten zijn inzake de C.D.U.? en dus ook tegen het religieuze socialisme? En het personalistische? Gevaar vanwege den duitscher is niet meer te duchten. Maar de *leiding* zal weer mis zijn: let op wat ik zeg: ze werpen de goed gerefor- meerden uit, maar laten de werkelijke ziekteplek- ken zitten. Ook het nakroost van Enka.

Met compassie,

je vriend

ADOLPHUS VENATOR.

AAN DE LEZERS.

In verband met de vele vragen, die ons bereiken het volgende:

Het is niet mogelijk extra nummers van De Reformatie te geven voor losse verspreiding. De papier- toewijzing laat dit niet toe. In verband met onze hooge extra kosten moeten de nra., die verstrekt worden of verkocht worden à f0.20 per ex. of aan reeds in- geschreven abonne's worden verstrekt.

De gemakkelijkste, vlugste en zekerste manier om abonne te worden, is zich direct op te geven per post- wissel, waarop het bedrag voor één kwartaal (f2.—) of voor een half jaar (f4.—) wordt gestort. Dat vereenvoudigt de administratie en voorkomt veel extra kosten.

Adres: Adm. De Reformatie, Drukkerij Kemink en Zoon, Over den Dom, Utrecht, telef. 11989.

KERKNIEUWS

Beroepen te

Uithuizen: cand. A. Jagersma van Wouterswoude. 's-Gravenhage-West (2e maal) R. H. Bremmer te Helpman (Groningen).

Zuidlaren (2e maal) G. Janssen te Ten Post.

's-Gravenhage-Scheveningen en te Voorburg: Ds C. H. Lin- deboom te Kampen.

Veendam: Ds F. Kourwenhoven, hulppred. te Kampen.

Monster: Ds C. v. Ommen te Maastricht.

en Boer: A. W. Boxman, cand. te Zwolle.

Benocmd

tot hulpprediker te Kantens: student P. Wulffraat te Gro- ningen.

Bedankt voor:

's-Gravenhage West (2e maal): R. H. Bremmer te Helpman.

Candidaten.

De Part. Synode van Overijssel heeft praeparatoir geëxa- mineerd en beroepbaar verklaard de heeren A. R. Bosman te IJsselmuiden en H. v. d. Veen te Kampen, beiden cand. aan de Theol. Hoogeschool te Kampen. Voorts werd peremptoir geëxamineerd en toegelaten tot den dienst des Woords en der Sacramenten cand. J. Poutsma, beroepen predikant te Deventer. Tenslotte werd met goed gevolg onderzocht inge- voeld artikel 8 K.O. (singuliere gaven) br. J. Bos te Kampen. — Na te zijn onderzocht door Deputaten voor het verleen van preekconsent aan studenten is toegelaten de heer G. Jun- sen te Ullrum. Theol. student aan de Vrije Universiteit, die zijn studie voortzet aan onze opleiding. Zijn adres is p/a mevr. Wed. J. Bultuis, Ullrum.

— Het adres van student A. Duita, die eveneens preekcon- sent heeft gekregen, is Provincialeweg D 113, Uithuizen.

Da L. J. Goris te Emmer-Erfscheidenveen is, naar wij ver- nemen, door zijn kerkeraad in samenwerking met dien van Emen, voor drie maanden in zijn ambt geschorst, wíl hij zich niet aan hiërarchische leerbeslissingen der generale synode conformeren wil. Da Goris, die 35 jaar is, staat sinds 2 jaar in zijn eerste gemeente.

De door de Kerk van Overschie beroepen candidaat L. E. Oosterhoff, heeft op 3 Juli 1945, in de Classisvergadering met goed gevolg zijn examen gedaan en is toegelaten tot den Dienst des Woords. De bevestiging heeft plaats gehad op Zaterdag 14 Juli 1945, door Ds C. Vonk van Schiedam, met tekst Hebr. 4: 12, en op Zondag 15 Juli 1945 heeft Ds L. E. Oosterhoff zijn intrede gedaan met tekst 2 Timotheüs 2: 19.

Op 25 Juni was de vrijmaking bekend van 115 kerken, 2 hoogleeraren, 80 predikanten, 5 cand.hulppredikers, en voorts van de emeriti-predikanten C. J. Bos, F. G. Petersen en G. Staal, benevens van de candidaten A. W. Bosman (IJssel- muiden), A. B. Boxman (Zwolle), A. Jagersma (Wouters- woude), J. Rook (Zwolle), H. v. d. Veen (Kampen) en W. Vis (Amsterdam). Voorzover de gegevens verstrekt zijn is bekend, dat de twee hoogleeraren, 19 predikanten en 122 ouderlingen en diakenen zijn geschorst, en dat van hen één hoogleeraar (prof. Schilder), 4 predikanten en 28 ouderlingen en diakenen ook uit de bediening zijn ontzet.

De kerk van Bergschenhoek werd door de synode uit het kerkverband gezet, die van Mussel door de classis, idem die van Kampen, terwijl de bezwaarden van Bedum door den kerkeraad niet meer als leden werden erkend. Het totaal aantal leden, die tot de vrijgemaakte kerken behooren, be- draagt naar nauwkeurige schatting ongeveer 50.000.

(Eensch. Kerkb.)

Zwartsluis. Drie ouderlingen en één diaken hebben zich alhier vrijgemaakt. De eerste kerkdienst werd bijgewoond door ruim 100 kerkgangers. Als scriba der gemeente treedt op br. G. de Jong, Kerkstraat, en als consulent Ds J. v. d. Zwaag te Ambt-Vollenhove.

Ds G. Spijker te Urk heeft bij de bevestiging van zijn zwager, cand. J. Poutsma, als predikant bij de vrijgemaakte kerk van Deventer, deelgenomen aan de handoplegging.

Wormer: Men meldt, dat de Classis Zaandam op 23 Mei j.l. ds K. Doornbos van Wormer heeft geschorst, omdat hij de bekende synodebesluiten niet voor vast en bondig wilde houden. Op zijn vergadering van 24 Mei d.a.v. besloot de kerkeraad van Wormer met 5 tegen 3 stemmen, deze schor- sing niet te erkennen. Na deze schorsing verlieten de 3 tegen- stemmers met een voorstemmer de vergadering. Op Zondag 27 Mei kerkten de synodalen apart. Ds Doornbos ging in het kerkgebouw voor en deze diensten van de nu vrijge- maakte Geref. kerk hadden een normaal verloop.

Wij vernemen nader dat de classis Zaandam behalve Ds K. Doornbos ook de ouderlingen C. Bark en H. Jongkees en diaken B. Mantel, allen geschorst heeft. Naast ouderling J. Schaak heeft thans ook diaken J. Stroom zich bij de Geref. kerk gevoegd, 80 pCt. der gemeente heeft zich achter de ge- schorsten geplaatst. 4 Juni zou de classis in voortgezette ver- gadering bijeenkomen.

— Ds E. Teunis van Oostzaan heeft ter vergadering van de Classis Zaandam medegedeeld, de schorsing van zijn col- lega Ds Doornbos niet te kunnen erkennen.

Wezep. De kerkeraad heeft de kerken van de classis Har- derwijk samengeroepen om de kerkelijke gemeenschap te oef- nen op den alouden grondslag, n.l. de drie formuleren van Eenigheid, de liturgische formuleren en de D.K.O., met terzijdestelling van de synodale leerbesluiten en tuchthandelingen, die dezen grondslag hebben verstoord en eendrachtigheid en eenheid hebben verbroken. Tevens zal deze kerk op dienzelfden grondslag gemeenschap zoeken met de vrijgemaakte Geref. Kerken en ervoor strijden, dat die gemeenschap hersteld worde met alle kerken (ook Chr. Geref. o.a.) die op denzelfden bodem staan.

Drachten. Ongeveer 80 belijdende leden verzochten den kerkeraad zich vrij te maken van de synodebesluiten. De ker- keraad gaf hieraan geen gevolg, maar hield sommigen af van het H. Avondmaal. Daarop zijn onder leiding van Ds van Dijk de ambten ingesteld. De eerste diensten werden gehou- den in de Chr. Geref. Kerk. In den morgendienst waren 110, in den avonddienst 212 kerkgangers.

Dr W. H. v. d. Vaart Smit, die van 1917—1936 predikant is geweest bij de Geref. kerken, voorheen Dir. van het z.g. Ned. Chr. Persabureau, is, naar wij vernemen, als N.S.B.-er

Zwolle. — Aangezien nog elke dag zich nieuwe leden bij de vrijgemaakte kerk voegen, besloot de kerkeraad over te gaan tot het beroepen van een tweede predikant, in verband waarmee de commissie van beheer enkele opdrachten ontving. Ook besloot de kerkeraad zijn college met 5 ouderlingen en 3 a 4 diakenen uit te breiden.

Classis 's-Gravenhage. — De classis 's-Gravenhage heeft aan H.M. de Koningin het volgende schrijven gezonden: „Nu God de gedurige geboden voor Uw behouden terugkeer in het Vaderland heeft willen verhooren, wenden de Geref. kerken (vrijgemaakt naar art. 31 K.O.) van de classis 's-Gravenhage zich tot U met haar eerbiedige groeten. Het moge God behagen de thans versterkte banden tusschen Uw huis en ons vaderland te bestendigen. Hij sterke U voor Uw zware taak in het herstel van ons diepgelagen volk.“

(Ds J. Smelt, praeses, L. Geusebroek, Scriba.)

In classicaal verband. — Ten huize van Ds J. Groen te Bilthoven is een vergadering gehouden van vertegenwoordigers der Geref. kerken, vrijgemaakt naar art. 31 K.O., in de prov. Utrecht, om te komen tot classicaal verband. De kerk van Bilthoven zou optreden als roepende kerk voor de te Bilthoven te houden classicaal vergadering waarvoor een voorlopig agendum werd opgesteld.

Een kerkelijk congres. — Krachtens besluit van de Part. Synode van het Noorden zal, zoolang de generale synode niet bijeenkomen kan, een kerkelijk congres gehouden worden. Wij vernemen dat dit congres zal worden gedecentraliseerd en op 3 plaatsen zal bijeenkomen, n.l. bijeen te roepen door de kerken van Enschede, Groningen en Rotterdam-Delfshaven. Een gelijklopend programma zou worden afgehandeld. Prof. Dr K. Schilder zal refereren over de opleiding tot den dienst des Woords. Ds D. K. Wielenga van Rotterdam-C. over de zendingroeping der kerk. Ds C. Vonk van Schiedam over de vereniging van alle christgelovigen in ons vaderland op den grondslag van Schrift en belijdenis en Ds P. Deddens van Groningen over voortgaande reformatie van het kerkelijk leven. De plaatselijke predikanten zullen een slotwoord spreken. Het ligt in de bedoeling dat het congres op elk van deze plaatsen telkens een week later gehouden zal worden.

Een ouderlingenconferentie. — In de Noorderkerk te Groningen is de eerste ouderlingenconferentie gehouden vanwege de vrijgemaakte kerken in het Noorden. Als referent trad op Ds P. Keizer van Groningen, met het onderwerp: „Het profetisch woord contra menselijke wijsheid.“

Het conflict in de Geref. Kerken.

Naar wij vernemen heeft de kerkeraad van Neele zich met zijn predikant, Ds K. Meima vrijgemaakt van de leerbeslissingen van de generale synode dezer kerken. Zij hebben het kerkverband verbroken totdat de synode de binding zal hebben teruggenomen. Hiermede is de eerste vrijgemaakte kerk in den Geld. Achterhoek ontstaan. Onder leiding van Ds J. Scholten van Varreveld en Ds. O. C. Broek Roelofs van Geesteren-Gelselaar heeft het deel der gemeente dat zich achter de synode blijft scharen een nieuwen kerkeraad gekozen.

Het aantal belijdende leden der Gereformeerde Kerk van Apeldoorn bedroeg op den dag der vrijmaking 115. Thans is dit aantal gestegen tot ruim 145 belijdende leden.

Ds. G. Th. Koopman te Hardenberg is, naar wij vernemen, door de meerderheid van den kerkeraad voorlopig geschorst in zijn ambtelijke bediening, aangezien hij zich niet kan conformeren aan de leerbeslissingen der synode.

Dr R. J. DAM.

Het Kerknieuwsmededeelingenblad onder redactie van W. F. C. Scheps schrijft:

In breede kringen zal het bericht dat Dr R. J. Dam, lector aan de Theol. Hoogeschool te Kampen en ouderling van de vrijgemaakte Geref. kerk aldaar, vlak voor de bevrijding door Duitsche S.D. tezamen met 7 andere personen is gefusileerd, groote verslagenheid wekken.

Dr Dam, die een stoer Calvinist was, was een man van groote beginseltrouw en een even bekwaam theoloog als litterator. Hij trad in 1919 op als leraar aan het Ger. gymnasium te Kampen, vertrok in 1925 naar Zutphen en werd in 1930 rector aan het gymnasium te Kampen. In 1936 benoemde de generale synode hem tot lector aan de Theol. Hoogeschool. In de verzetsbeweging nam hij een vooraanstaande plaats in. Hij was bekend onder den naam van Dr Maas, en heeft met name in het Noorden een groot aantal spreekbeurten vervuld in de oorlogsjaren. Vlak vóór de bevrijding viel deze man, die als schier geen ander daarvoor gewerkt heeft, door het levend houden van den verzetsgeest. Hij lag met een schot in de buik op de ziekenzaal van het huis van bewaring te Groningen. In den nacht van 7 op 8 April hebben de bezetters, die in Nederland 5 jaar huisgehouden hebben, hem vervoerd naar Norg en daar zonder eenige vorm van proces doodgeschoten!

Dr Dam was de man die in Jan. 1944 in den Kamper kerkeraad voorstelde uit te spreken „zich niet gerechtigd te achten van de predikanten en de andere ambtsdragers te vorderen, dat zij bij hun leeren in niets zullen afwijken van de in 1905 en 1942 gedane leerspraken,“ met welk voorstel de kerkeraad zich verenigde.

Wij eeren de nagedachtenis van dezen man met geest en kennis als weinigen, als een der gevallen helden voor de goede zaak van het vaderland!

Ds D. van Dijk schrijft in Mededeelingen van de Geref. Kerken in de Classis Groningen:

Friesland gaat voort. Een tijdlang maakte de vrijmaking in Friesland geen snelle vorderingen. Harlingen, Holwerd, Murrerwoode, Duurswoude en Minnertsga bleven langen tijd vereenzaamd daar staan in het wijde Friesche land. Die gemeenten hadden het zwaar; zij moesten hun steun en stevigheid zoeken in Groningen. Maar Groningen lag ver weg.

Hoe werd er naar uitgezien, dat er toch meer kerken komen mochten en het kerkelijk leven in Friesland zelf toch meer stevigheid mocht krijgen.

En ziet, daar begint op eenmaal het leven zich te laten gelden.

Drachten maakt zich vrij. En daar komt nu plotseling Bultenpost. Al lang roerde zich daar het leven. Maar de tegenstand was geweldig; men wilde daar zoo graag dat ritselede leven ten onder houden.

Maar dat is niet gelukt; Gode zij dank.

Een broeder had zich reeds eerder vrijgemaakt. Vrijdag 7 Juni werd er in de Hervormde Kerk een drukbezochte voorlichtingsvergadering gehouden. En —, wat wij niet hadden durven hopen is geschied. — Zondag 17 Juni

In den middagdienst waren daar reeds 81 broeders en zusters aanwezig.

Nu Zaterdag 24 Juni hoopt men te komen tot de instelling der ambten.

Heerlijk is het, dat men in Bultenpost nu zoover is gekomen. Wij hopen van harte, dat deze kerk met die andere Friesche kerken tot heerlijke ontbloeiing komt en dat tal van andere kerken spoedig tot eenzelfde daad komen. Er zijn meer kerken, die er na. rijk voor zijn. Ik denk hier b.v. aan mijn geboorteplaats Blija. Waar blijft Blija?

Moge Ds Kuipers van Holwerd, die ziek is, spoedig herstellen. Ons gebed is voor hem.

God sterke de beide Dienaren des Woords Ds Bos en Ds Waagmeester, voor wie nu de zorg voor heel Friesland is en geve Hij ook aan de gemeenten Minnertsga, Duurswoude, Drachten en Bultenpost een dominé!

Wij zijn dankbaar voor wat ons de Heere in de laatste dagen te zien geeft, laten wij de zaak der vrijmaking in Zijn Hand geven. Hij zal het maken. D. v. D.

De Classis Zierikzee der Geref. kerken heeft in haar vergadering van 12 Juli 1945 met algemeene stemmen (Ds v. d. Berg, Ds Kouwenhoven, Ds Anger waren niet aanwezig) besloten Ds Venema van Nieuwerkerk en Oosterland, die in verband met de evacuatie tijdelijk als hulppredikant dienst doet in de Geref. kerk in IJsselmuiden-Grafhorst (vrijgemaakt naar art. 31 K.O.), om dit feit niet toe te laten in haar vergadering.

De Vrijgemaakte Geref. Kerken.

Ds De Waard te Kampen heeft zich mede vrijgemaakt. Amersfoort. Ook de Kerk van Amersfoort heeft zich thans vrijgemaakt. De meerderheid van den kerkeraad besloot contact te zoeken met de vrijgemaakte kerken in andere plaatsen. De minderheid, die zich niet kon conformeren, bleef in synodaal verband.

Onder de vrijgemaakte leden bevinden zich Ds E. Th. v. d. Born en Ds B. Holwerda. Zij telt 31 leden van den kerkeraad. Bij de minderheid bevindt zich Ds S. J. Popma met 29 kerkeraadsleden. Over het gebruik van de kerkgebouwen is met volledige behoud van alle wederzijdsche rechten een voorlopige regeling getroffen. De kerk aan den Zuidsingel zal geheel ter beschikking staan van de minderheid, de Westerkerk geheel aan de meerderheid, terwijl de kerk Lieve Vrouwestraat door beide groepen op verschillende tijden zal worden gebruikt.

CORRESPONDENTIE.

Men neme er nota van, dat het administratie-adres van alle post voortaan is: **Drakkerij Kemink en Zoon, Over den Dom, te Utrecht, telef. 11989.**

De abonné's stroomden uit het gehele land binnen. Men bedenke, dat er geen papier aanwezig is voor proefnummers. Men ga dus zuinig met de toegezonden exemplaren om. Wie er teveel heeft, zende ze ons terug. Wij zijn er dringend om verlegen voor de steeds toevloeiende abonnementsaanvragen. Men bedenke: De Reformatie wil niet slechts gelezen, maar straks ingebonden en dan herlezen worden. Het is kostbaar studie-materiaal.

Aan hen, die voor ons werken, het volgende:

1. Men valle ons zoo weinig mogelijk lastig met correspondentie, we hebben geen tijd om alle binnenkomende brieven stuk voor stuk te beantwoorden. Men leze onze instructies en houde zich daar zooveel mogelijk aan. Dan komt alles goed.

2. Men zende ons regelmatig de gewonnen abonné's toe, en wachte niet tot men er lijsten vol van heeft.

3. De eenvoudigste en goedkoopste manier van betalen, is per postwissel. Men kan in dat geval de 15 cent inlegkosten voor zichzelf behouden. Men betale uitsluitend per kwartaal of per half jaar tegelijk (resp. dus f2.— en f4.—).

4. De pakken met De Reformatie gaan voorlopig steeds naar centrale adressen. We zullen proberen, dat regelmatig ledere week te doen. Men hale ze daar af, of late het zich verder doorgeven. Een andere wijze van transport bestaat voorts niet.

5. Wie geen ex. ontvangt, zende ons direct bericht, met opgave van het benodigde aantal (niet meer dan men denkt noodig te hebben).

6. Deze week wordt bij alle pakken Reformaties een lijst van de, bij ons bekende abonné's ingesloten. Men wordt verzocht deze lijst zorgvuldig te bewaren en steeds weer aan te vullen met de nieuw ingeboekte abonné's. De abonnementen, die wij aan ons adres rechtstreeks opgegeven krijgen zullen wij steeds bij elke nieuwe zending vermelden. Tevens verzoeken wij dringend ons de volledige abonnementslijsten te doen toekomen.

7. Graag ontvangen wij uit het gehele land berichten voor onze rubriek **Kerknieuws**. Men zende ze ons steeds zoo snel mogelijk toe, doch overtuige zich vooraf van de juistheid van het bericht.

8. Men vestige de aandacht van de abonné's op het feit, dat De Reformatie ook aantrekkelijk kan worden gemaakt door het plaatsen van familieadvertenties. De Reformatie komt het gehele land door, van Noord tot Zuid en van Oost tot West. Wat zelfs met de dagbladen momenteel nog niet het geval is!

DE UITGEVERS.

Uit het kort verslag van de Kerkeraadsvergadering van IJsselmuiden.

Met blijdschap wordt geconstateerd, dat de „sleutelkwestie“ in een voor den kerkeraad gunstigen zin is opgelost. Bij vonnis van den arr. rechtbank te Zwolle, werd den kerkeraad gelast, de sleutels aan den kerkeraad af te geven, hetwelk geschied is. Op het verzoek van den Synodalen kerkeraad om medegebruik der kerk, zal een definitief antwoord gegeven worden, zodra een afschrift van bovengenoemd vonnis in het bezit van den kerkeraad is.

Het verzoek van den kerkeraad, voorzitter M. Oegema — d.d. 2 Juli — om medegebruik van het kerkgebouw, wordt onmiddellijk behandeld. Met algemeene stemmen wordt besloten dit verzoek toe te staan, waarvoor regelen en voorwaarden worden vastgesteld.

Ds C. Diemer te Groningen, em. predikant van de Geref. kerk van Silvolde-Gendringen, heeft aan den kerkeraad deze gemeente bericht gezonden dat hij zich bij de vrijgemaakte Geref. kerken gevoegd heeft.

De schorsing van Ds L. Doekes te Feyenoord.

Rotterdam (Feyenoord). Door de classis Rotterdam werd Ds L. Doekes geschorst wegens „scheurmaking“, de overwegingen waren:

1. de door Christus gewilde goede orde verstoord,
2. het door den Koning der Kerk aan de meerdere vergadering verleende gezag ondermijnd,
3. zich niet houdt aan de in het onderteekeningensformulier door hem afgelegde belofte.

Dit zijn ernstige beschuldigingen, maar... de classis commissie bij monde van Ds Meyster, verklaarde aan Feyenoord's Kerkeraad, dat Ds Doekes niet van het HEILIG AVONDMAAL behoefde te worden afgehouden.

Leens. Nadat op 12 Juni Ds F. Boonstra geschorst werd door de gecombineerde kerkeraaden van Leens en Hornhuizen-Kloosterburen verwierpen 6 ambtsdragers dit besluit als in strijd met Gods Woord en de K.O. en maakten zij als wettige kerkeraad de gemeente vrij van het Synodale juk. Meer dan de helft der leden volgde in dezen den weg der gehoorzaamheid aan den Koning der Kerk, terwijl bovendien een deel nog geen keuze gedaan heeft.

Er was op den eersten Zondag naast diepe smart over de scheur een groote dankbaarheid over deze geloofsmoed en getrouwheid.

Plaats
HIER
Uw

FAMILIEBERICHTEN

DE REFORMATIE komt door het gehele land en ge verhoogt er de aantrekkelijkheid van ons blad mede

HENDRIK VAN DER LINDEN

EN

WILHELMINA VAN DER WEL

geven U kennis van hun voorgenomen huwelijk, waarvan de voltrekking zal plaats hebben D.V. op Dinsdag 24 Juli a.s. des nam. 1.45 uur te Barendrecht. Kerkelijke bevestiging des nam. 3.15 uur in de Geref. Kerk te Rotterdam Z. (Vrijgemaakt naar art. 31 D.K.O.) door den Welerev. Heer Ds L. Doekes.

Barendrecht, 13 Juli 1945.

Talmaweg 1.

Gebr. Meeldijk 72.

Gelegenheid tot feliciteeren:

25 Juli des avonds van 8—9 uur (Gebr. Meeldijk 72).

Toekomstig adres: Talmaweg 66, Barendrecht.

Conferentie over

De Vrije Jeugd van een Vrije Kerk

Voor een midden-Augustus in centrum Zuid-Holland te houden voorloopige Jeugdleiders-conferentie J.V. en M.V. en K.V. en J.M.V. is inschrijving opengesteld uitsluitend voor leden der Vrijgemaakte Kerken tot 7 Augustus bij den eersten ondergeteekende:

J. VAN NOORT, Waal 75, Langerak.
C. SCHOUT, Werkemondenstraat 9, Dordrecht.

Abonneert U op:

KERKNIEUWS

Weekblad onder redactie van W. C. F. Scheps te 's-Gravenhage

Dit blad, dat sedert Mei 1943 illegaal verscheen,

geeft uitvoerig kerknieuws van de Gereformeerde en de Vrijgemaakte Geref. Kerken.

Actueel, Voorlichtend, Objectief.

Prijs f 3.— per kwartaal.

Adres v. redactie en administratie Ellekomstr. 16 te 's-Gravenhage.

Het blad telt reeds honderden abonné's, waaronder de meest vooraanstaande ambtsdragers (hoogleraren, leden van de synode theologen, etc.)

Zoo spoedig mogelijk verschijnt:

Uitvoerig verslag van de zittingen van de Generale Synode der Geref. Kerken (1943-1944) samengesteld door W. C. F. Scheps te 's-Gravenhage.

Waar de Acta alleen maar de besluiten eener synode weergeven, zal een breed verslag van de gevoerde debatten op deze in het leven der Geref. Kerken historische synode, ongetwijfeld door velen met ingenomenheid worden begroet.

De prijs zal zoo billijk mogelijk worden vastgesteld. Men teekene reeds nu in bij de adm. van Kerknieuws.

Onder re

Alle stu
aan: Pro
Admini
den Do

INHOUD

dwang IV

derkeer —

verwarring

Enheidsafr

torie: 1945

jongeren ti